

Forskningsrådets kommentar til Statsbudsjett 2025, kapitler fordelt til Utenriks- og forsvarskomiteen (forsvarsdelen)

Forskningsrådet er opptatt av hele landets forskningskraft, og har med interesse lest statsbudsjettet for 2025. Budsjettforslaget for 2025 viser en realnedgang på 3,5 prosent på FoU-budsjettet i Norge. I Norge blir FoU som andel av BNP 0,89 ekskludert Skattefunn, mot 0,93 i 2024. Dette henger til dels sammen med lavere kontingent til Horisont Europa.

Dette er ikke det ambisiøse forskningsbudsjettet Norge trenger. Både Draghi-rapporten og Perspektivmeldingen har vist at vi har store omstillingsbehov foran oss. I våre budsjettinnspill har vi tydelig kommunisert at vi trenger en vekst i offentlig FoU-bevilgning til 1,2 prosent for å klare å møte morgendagens utfordringer. Dette svarer dessverre ikke dette budsjettet på.

De overordnede bevilgningene som Forskningsrådet konkurranseutsetter ligger stabilt, og forskningsaktiviteten vil bli videreført på samme nivå. Innsatsen på konkurranseutsatt forskning er viktig for å styrke kvalitet og retning på forskning.

Det er svært positivt at tematikken om et helhetlig forskningssystem for åpen, skjermet og gradert forskning omtales i budsjettforslaget, og at Kunnskaps-, Forsvars og Justisdepartementet ser på løsninger. Forskningsrådet ser fram til videre omtale av helhetlig forskningssystem som er varslet i den kommende stortingsmeldingen om forskningssystemet som kommer til våren.

Regjeringen styrker satsingen på kvanteteknologi gjennom Forskningsrådet med 70 millioner kroner. Kunnskapsdepartementet vil i så fall bidra med 30 millioner, mens Forsvarsdepartementet bidrar med 40 millioner. Dette er et viktig og fremvoksende felt, og har stor betydning for sikker kommunikasjon, FoU og næringsutvikling innen sensorområdet hvor Norge har gode muligheter og det er viktig for Norge deltar internasjonalt i utviklingen av kvantekomputing.

Regjeringen har i statsbudsjettet for 2025 også gitt Forskningsrådet i oppdrag å greie ut hvor mye regnekraft Norge vil trenge de kommende årene, behovet for og organisering av en eventuell nasjonal infrastruktur for regnekraft til forskning, forvaltning og kunstig intelligens.

Det er svært positivt at vi har fått dette viktige oppdraget. Vi leverte før sommeren en opptrappingsplan som viste at investeringer i tungregning vil ha stor betydning for blant annet norsk konkurransekraft, kapasitet, kvalitet og samfunnsikkerhet i forskningen. Dersom investeringene i tungregnerressurser holdes på samme nivå som i dag, vil gapet mellom behov og kapasitet øke, og derfor er det svært positivt at regjeringen nå starter dette svært viktige arbeidet.